

FORMOWANIE ZAGRANICZNEJ KOMPETENCJI PROFESJONALNEJ PRZYSZŁYCH CZYNNIKÓW ZACHOWAŃ SPECJALNOŚCI

Alla Dubrova

*doktorant, Rówieński Państwowy Uniwersytet Humanistyczny, (Równe, Ukraina)
alladubrova29@ukr.net*

Streszczenie. Artykuł zajmuje się zagadnieniami kształtowania komunikatywnej kompetencji językowej przyszłych specjalistów specjalności behawioralnych w procesie kształcenia zawodowego. Przedstawiono koncepcję kompetencji językowych, niezbędną w działalności zawodowej specjalisty. Rozwój umiejętności komunikowania się w języku obcym studenta z obcym wydziałem wymaga zastosowania podejścia komunikatywnego do uczenia się, które z kolei wiąże się z wykorzystaniem interaktywnych metod uczenia się. Analizowane są podstawowe metody kształtowania kompetencji językowej studentów języków obcych. Szczególną uwagę zwraca się na stosowanie aktywnych metod nauczania, ponieważ stawiają one uczniów na aktywnej pozycji, która obejmuje nie tylko uczenie się znajomości języka, ale także przyczynia się do szkolenia profesjonalnej komunikacji. Uwzględniono główne środki innowacyjnych technologii. Przeprowadzono analizę zastosowania środków innowacyjnych technologii w kształtowaniu kompetencji językowej studentów nieprofesjonalnych kierunków specjalności behawioralnych. Główne metody pracy stosowane w tym badaniu to analiza, klasyfikacja, synteza i systematyzacja materiału naukowego i teoretycznego. Stwierdziliśmy, że język obcy kompetencji zawodowych przyszłych specjalistów specjalności behawioralnych jest zbiorem leksykalnej, gramatycznej, konkretnej profesjonalnej wiedzy i umiejętności potrzebnych do komunikacji języka obcego w działalności zawodowej i społeczno-kulturowej w. Perspektywy dalszych poszukiwań naukowych widzimy w rozwoju specjalnych metod kształtowania kompetencji komunikacyjnych obcych specjalistów w specjalnościach behawioralnych. Perspektywy dalszych poszukiwań naukowych widzimy w rozwoju specjalnych metod kształtowania kompetencji komunikacyjnych obcych specjalistów w specjalnościach behawioralnych.

Słowa kluczowe: kompetencja, komunikatywna znajomość języków obcych, innowacyjne technologie, środki innowacyjnych technologii, specjalności behawioralne.

FORMING FOREIGN PROFESSIONAL COMPETENCY OF FUTURE FACTORS OF BEHAVIOR SPECIALTIES

Alla Dubrova

*postgraduate student,
Rivne State Humanitarian University, (Rivne, Ukraine)*

Abstract. The article deals with the issues of formation of the foreign language communicative professional competence of future specialists of behavioral specialties in the professional training process. The concept of foreign language competence, which is necessary in professional activity of a specialist, is described. The development of a foreign language communicative competence of a non-native faculty student requires the use of a communicative approach to learning, which, in turn, involves the use of interactive learning methods. The basic methods of foreign language communicative competence formation of non-language faculties students are analyzed. Particular attention is paid to the use of active teaching methods, since they put students in an active position, which involves not only the learning of language knowledge, but also contributes to the training of professional-oriented communication. The

main means of innovative technologies are considered. The analysis of application of means of innovative technologies in formation of foreign language professional competence of non-language faculties students of behavioral specialties is carried out. The main methods of work used in this study are the analysis, classification, synthesis and systematization of scientific and theoretical material. It is determined that foreign-language professional competence of future specialists in behavioral specialties is a collection of lexical, grammatical, socio-cultural and, in particular, professional knowledge, skills and abilities necessary for foreign language communication in professional activities. Prospects for further scientific searches we see in the development of special methods for forming the foreign language communicative competence of future specialists in behavioral specialties.

Key words: competence, communicative foreign language competence, innovative technologies, means of innovative technologies, behavioral specialties.

ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ПОВЕДІНКОВИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Алла Дуброва

аспірант, Рівненський державний гуманітарний університет, (Рівне, Україна)

Анотація. У статті розглянуто питання формування іншомовної комунікативної професійної компетентності майбутніх фахівців поведінкових спеціальностей у процесі професійної підготовки. Охарактеризовано поняття іншомовної компетентності, що є необхідним у професійній діяльності фахівця. Розвиток іншомовної комунікативної компетентності студента немовного факультету потребує використання комунікативного підходу до навчання, котрий, в свою чергу включає використання інтерактивних методів навчання. Проаналізовано основні методики формування іншомовної комунікативної компетентності студентів немовних факультетів. Особливу увагу приділено застосуванню активних методів навчання, оскільки вони ставлять студентів в активну позицію, що передбачає не лише засвоєння знань з мови, а й сприяє навчанню професійно-орієнтованого спілкування. Розглянуто основні засоби інноваційних технологій. Здійснено аналіз застосування засобів інноваційних технологій у формуванні іншомовної професійної компетентності студентів немовних факультетів поведінкових спеціальностей. Основними методами роботи, які використовувались у даному дослідженні є аналіз, класифікація, узагальнення та систематизація науково-теоретичного матеріалу. Визначено, що іншомовна професійна компетентність майбутніх фахівців поведінкових спеціальностей - це сукупність лексичних, граматичних, соціокультурних і зокрема професійних знань, умінь і навичок, необхідних для іншомовного спілкування у професійній діяльності. Перспективи подальших наукових пошуків убачаємо в розробці спеціальних методик для формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх фахівців поведінкових спеціальностей.

Ключові слова: компетентність, комунікативна іншомовна компетентність, інноваційні технології, засоби інноваційних технологій, поведінкові спеціальності.

Вступ На новітньому етапі розвитку суспільства надзвичайно актуальною стала проблема формування суспільно активної, творчої, компетентної особистості, котра продукує нові ідеї, приймає нестандартні рішення. Підвищення ролі іноземної мови як засобу міжкультурного та професійного спілкування, підвищення вимог до випускників немовних факультетів вищих навчальних закладів щодо рівня володіння іншомовною професійною компетентністю, у зв'язку з необхідністю взаємодіяти в межах компетенції з фахівцями іноземних держав в Україні та за кордоном без залучення перекладачів,

вказують на необхідність підвищення якості вищої освіти. Входження України в європейський простір зумовило потребу переходу системи освіти на якісно новий рівень. Розширення співробітництва України з іншими державами та поглиблення міжнародних зв'язків, інтеграція всіх сфер життя робить іноземні мови необхідними в повсякденній та професійній діяльності людини. Це веде до економічного, політичного, науково-технічного прогресу людства та суттєво піднімає статус іноземної мови, вимагаючи підготовки висококваліфікованих спеціалістів не лише в окремих галузях, а й здатних орієнтуватися в діловому світі. Сучасні фахівці повинні володіти і високим рівнем знань та вмінь за фахом, і іноземною мовою. Сьогодні сучасний спеціаліст отримує нову фахову інформацію через іноземні джерела. Статус іноземної мови має тенденцію до постійного зростання. Сьогодні вона все ширше набуває ролі засобу міжкультурного та професійного спілкування. Нові інтеграційні процеси в Україні відкривають перед студентами можливості ознайомитися і безпосередньо брати участь в освітніх, культурних, економічних та інших досягненнях світової цивілізації. Тому першочергове значення в цьому процесі відіграє вивчення іноземної мови як засобу спілкування, який є важливим інструментом для інтеграції студентів та засобом відкриття і пізнання світу та інновацій з професійного напрямку підготовки.

Актуальність даної теми полягає в тому, що нинішній стан підготовки студентів немовних факультетів загалом не забезпечує достатнього рівня володіння іноземними мовами. Тому багато фахівців досліджують шляхи підвищення ефективності навчального процесу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій засвідчує, що велику увагу науковців завжди привертала проблема формування іншомовних навичок у студентів немовних спеціальностей. З часом потреби суспільства змінювались, змінюючи погляди на викладання іноземних мов у вищому навчальному закладі, і необхідністю стала потреба формування іншомовної комунікативної компетентності. Над цією проблемою працювали Т. Аванесова, А. Астадур'ян, Л. Борозенець, Н. Гавриленко, О. Григоренко, М. Євдокімова, В. Зикова, О. Іскандарова, Е. Комарова, Т. Кускова, Н. Кучеренко, Т. Лопатухіна, Т. Лучкіна, Ю. Маслова, Р. Мільруд, А. Самсонова, О. Фадейкіна, Л. Фішкова, Л. Халяпіна, І. Цатурова, М. Шишлота і ін. Значний внесок у вивчення іноземних мов зробили В. Де Соссюр, О. Потебня, Л. Щерба. Дослідження з методики навчання іноземних мов для професійного спілкування фахівців з технічних спеціальностей проводили: О. Тарнопольський, В. Александров, Г. Ємельянова, І. Дроздова та ін. Проблема застосування інформаційних технологій у вищій школі розкрита в роботах І. Богданової, Н. Кульги, М. Жалдака. Питанню комунікативного спілкування іноземними мовами у вищому навчальному закладі присвячені праці А. Маркової, Г. Рогової, В. Костомарової, В. Скалкіної та інших науковців.

Проблему формування іноземної комунікативної компетентності у студентів немовних спеціальностей висвітлено у працях таких зарубіжних вчених: І. Баценко, І. Берман, В. Борщовецька, В. Гнаткевич, О. Измайлова, Н. Катрич, Е. Мірошниченко, Ю. Пассов, Ю. Солодовнікова, О. Тарнопольський, В. Тенішева, О. Чиханцова, С. Шатілов, Р. Елліс (R. Ellis), І. Нейшн (I. Nation), Н. Шмітт (N. Schmitt), В. Віддовсон (W. Widdowson) та ін.

На основі аналізу наукових праць встановлено, що підходи зарубіжних дослідників до вивчення іноземної мови характеризуються використанням таких

методів: граматико-перекладного та текстуально-перекладного, аудіолінгвістичного, прямого; методу аудіолінгвальної теорії навичок; когнітивної теорії свідомого оволодіння кодом тощо. У вітчизняній науці порядок використання основних методик у викладанні іноземної мови у вищій школі базувався на свідомо-порівняльному та свідомопрактичному методах, комунікативному підході, використанні інтенсивної методики, методу активного підключення та ін.

Теоретична та практична актуальність проблематики зумовила мету статті, а саме: дослідити пошук шляхів підвищення ефективності навчання в процесі вивчення іноземної мови у немовному вищому навчальному закладі. Сьогодні науковцями виокремлено велике різноманіття підходів та методик формування іншомовної комунікативної компетентності у студентів. Основними методами роботи, які використовувались у даному дослідженні, є аналіз, класифікація, узагальнення та систематизація науково-теоретичного матеріалу.

Виклад основного матеріалу. У програмі з англійської мови для вищих навчальних закладів зазначено, що метою навчання іноземної мови є оволодіння мовою як засобом комунікації, який сприяє розвитку у студентів здатності використовувати її як інструмент спілкування в умовах взаємодії у багатонаціональному й полікультурному просторі, та набуття професійно-спрямованої іншомовної компетентності для успішного виконання подальшої професійної діяльності (*Bakaeva G.E., Borisenko O.A., Zueenok I.I., Ivaniseva V.O., 2005*).

Науковці звертають увагу на те, що іноземна комунікативна компетенція є невід'ємною складовою підготовки студентів немовних спеціальностей, тому що сприяє успішній взаємодії з навколишнім світом, тобто успішному професійному становленню майбутнього фахівця.

Перед вищою школою виникла потреба пошуку і впровадження у практику актуальних методів навчання іноземним мовам, які сприятимуть формуванню іноземної комунікативної компетентності у студентів немовних спеціальностей.

Сучасному викладачу важливо знати новітні методи викладання англійської мови, спеціальні навчальні техніки та прийоми, щоб оптимально підібрати той чи інший метод викладання відповідно до рівня знань, потреб та інтересів студентів. Методи навчання не є простими алгоритмізованими одиницями, їх раціональне та вмотивоване використання на заняттях з англійської мови вимагає креативного підходу з боку викладача (*Кузьмінський, 2008, с. 273*).

Сучасна комунікативна методика пропонує широке впровадження в навчальний процес активних нестандартних методів і форм роботи для кращого свідомого засвоєння матеріалу. На практиці досить ефективними виявилися такі форми роботи: індивідуальна, парна, групова й робота в команді. Тому всі вправи й завдання повинні бути комунікативно виправданими дефіцитом інформації, вибором та реакцією (*Information gap, choice, feedback*). Для їх виконання студенти потребуватимуть додаткової інформації, докладатимуть певних зусиль для її засвоєння та в такий спосіб зможуть краще та ефективніше організувати свою діяльність. Найбільш ефективними є такі форми парної та групової роботи: – внутрішні (зовнішні) кола (*inside / outside circles*); – мозковий шторм (*brain storm*); – читання зигзагом (*jigsaw reading*); – обмін думками (*think-pair-share*); – парні інтерв'ю (*pair-interviews*) та інші. (*Антонюк, 2009, с.231*).

Для ефективного володіння іноземною мовою важливим є вибір методу навчання, який залежить від суспільних потреб.

Метод навчання – це певний спосіб цілеспрямованої реалізації процесу навчання, досягнення поставленої мети. У сучасній науці існує така класифікація методів навчання:

за джерелом передачі та сприймання навчальної інформації – словесні, наочні, практичні (С. Петровський, Є. Голант);

за характером пізнавальної діяльності – пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемне викладання, частково-пошуковий, дослідницький (І. Лернер, М. Скаткін);

залежно від основної дидактичної мети і завдань – методи оволодіння новими знаннями, формування вмінь і навичок, перевірки та оцінювання знань, умінь і навичок (М. Данилов, Б. Єсіпов);

класифікація з точки зору цілісного підходу до діяльності у процесі навчання – методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності; стимулювання й мотивація учіння, контролю, самоконтролю, взаємоконтролю і корекції, самокорекції, взаємокорекції у навчанні (Ю. Бабанський).

На сьогоднішній день одним із провідних методів навчання іноземних мов є комунікативний метод (*Ніколаєва, 2002, с. 38*). У чому ж він полягає?

Комунікативна мовленнєва компетенція особистості реалізується у виконанні різних видів мовленнєвої діяльності, а саме: сприймання, усвідомлення, відтворення (усного чи письмового).

В останні десятиліття великої популярності набув комунікативний підхід до вивчення іноземних мов, у якому основна увага приділялася мові як засобу спілкування. Провідні науковці (Г. Богуславська, Є. Масилко, В. Скалкін, В. Топалова та ін.) вважають, що іноземну мову слід викладати в умовах, максимально наближених до особливостей природного спілкування людей цією мовою. Головні завдання комунікативного підходу полягають у тому, що мова виступає системою для вираження значення, основна її функція – комунікація.

Отже, при цьому підході формування іншомовної комунікативної компетентності в процесі вивчення іноземних мов базується на реалізації конкретних функцій мови, а саме: - особистісної (через мову особа виражає почуття та емоції); - евристичної (як засобу пізнання оточуючого світу); - регулюючої (як контролюючого фактора поведінки та вчинків інших людей); - інструментальної (як засобу впливу на оточуюче середовище); - функції представлення (за допомогою мови можна відобразити певні факти та інформацію); - функції взаємодії (мова основний засіб комунікації між людьми); - функції творчої уяви (мова використовується для відображення образу світу у фантазіях, поезії, казках, скоромовках).

Таким чином, комунікативний підхід до вивчення іноземної мови дає можливість студентам повною мірою реалізувати уміння та навички для успішного вирішення різних теоретичних та практичних завдань професійного спрямування.

Основна мета комунікативного методу полягає у тому, щоб навчити студентів спілкуватися зі співрозмовниками. Найкращий спосіб для реалізації такої мети полягає у навчанні через «занурення» у природні умови спілкування. Комунікативний метод сьогодні поєднує у собі безліч методик і способів

навчання іноземним мовам. Кажуть, що він є вінцем еволюції різних освітніх методик.

На сучасному етапі розвитку суспільства особливої актуальності набуває проблема формування суспільно-активної, творчої, компетентної особистості, яка самостійно генерує нові ідеї, приймає нестандартні рішення. Останнім часом широкого розповсюдження в педагогічній практиці набули інтерактивні технології навчання, сутність яких полягає у тому, що навчальний процес відбувається за умови постійної, активної взаємодії всіх учасників. Однією з інтерактивних технологій навчання є проектна робота, яка передбачає створення проекту одним, двома чи групою вихованців. Робота над проектом дозволяє задіяти у процесі навчання не тільки інтелект, досвід, свідомість людини, а також її почуття, емоції, вольові якості. Проектна робота дозволяє глибоко зануритись у навчальний матеріал, спостерігається підвищення ефективності засвоєння. Проектна робота передбачає включення механізмів запам'ятовування та відтворення інформації; застосування знань у різних ситуаціях; розуміння причинно-наслідкових зв'язків; наведення аргументів і доказів. Проектна діяльність сприяє розвитку ініціативи, самостійності, організаторських здібностей, стимулює процес саморозвитку. Метод проектів сприяє не лише розкриттю можливостей і здібностей, а й усвідомленню, оцінці особистісних ресурсів. Студент намагається оволодіти необхідною інформацією, знаннями, актуалізує ті чи інші здібності, природні задатки та відкидає ті, які заважають йому в досягненні мети. Останнім часом досить активно розробляється методика використання комп'ютерних програм, які набувають усе більшого застосування. Комп'ютерні програми відкривають широкі можливості для вдосконалення процесу навчання іноземної мови.

Підвищення ефективності навчання безпосередньо залежить від доцільності добору та використання різноманітних, найбільш адекватних конкретній темі методів навчання, а також від активізації всього навчального процесу. Під поняттям «методи навчання» розуміють упорядковані способи взаємопов'язаної діяльності вчителя й учнів, спрямовані на вирішення навчально-виховних завдань. У процесі навчання іноземної мови доцільно використовувати, в першу чергу, ті методи, які стимулюють до активної, творчої та продуктивної праці й, водночас, мотивують пізнавальну діяльність. Таким вимогам найбільш відповідають інтерактивні методи навчання. Інтерактивне навчання – це навчання в режимі діалогу, під час якого відбувається взаємодія учасників педагогічного процесу з метою вирішення окремих завдань. Інтерактивне навчання передбачає моделювання життєвих ситуацій, використання рольових ігор, спільне вирішення проблеми на основі аналізу обставин та відповідної ситуації. У методиці іноземної мови є великий набір інтерактивних форм роботи, які можна застосовувати на різних етапах викладання іноземної мови.

Проаналізовані вище форми інтерактивної діяльності на заняттях іноземної мови за професійним спрямуванням дозволяють зробити висновок про те, що використання зазначених методів не тільки покращує запам'ятовування матеріалу, його ідентифікацію, використання у повсякденному житті, а й розвиває комунікабельність та контактність. Крім того, інтерактивна діяльність сприяє відпрацюванню моделі поведінки, необхідної для успішної професійної діяльності.

Останніми роками багато дослідників в галузі методики та інноваційних технологій у навчанні іноземних мов привертають увагу до питання використання ресурсів всесвітньої інформаційної мережі (Ярова, 2005, с.225). Спостереження та опитування студентів продемонстрували, що використання Інтернет-ресурсів значно підвищує мотивацію, позитивно впливає на інтерес до вивчення іноземної мови (Огурцова, 2006, с.27).

Використання нових інформаційних технологій у навчанні іноземних мов сприяє інтенсифікації навчального процесу, підвищенню ефективності навчання взагалі, зацікавленості студентів, безперечно активізує навчальну діяльність студента, відкриває можливості для індивідуального навчання, дає змогу контролювати результати виконання різних видів завдань, створює умови для практичного використання знань і навичок, посилює мотивацію вивчення мови. Крім того, це забезпечує ефективну наочність навчального процесу (Давиденко, 2005, с.40). Використання викладачами мультимедійних засобів навчання для створення презентацій фрагментів занять сприятиме активізації навчального процесу, зацікавленості студентів, формуванню у них цілісного уявлення про етапи роботи з граматичним та лексичним матеріалом, текстами, кращому усвідомленню і засвоєнню матеріалу практичного заняття (Несторенко, 2006 с.41).

Одним із фактором підвищення мотивації щодо вивчення іноземної мови є можливість продовжити навчання в одному з Європейських вищих навчальних закладів. Без пошуку продуктивних методів та методик викладання, звичайно, не може йти мова про ефективне оволодіння іноземними мовами, як, власне, і про сучасну організацію навчального процесу. Досить позитивним виявилось використання двох, найсучасніших та найуспішніших методів: комунікативного і змістовно-мовного інтегрованого (Content and Language Integrated Learning - CLIL). Однак, було б невірно вважати, що лише поєднання передових методів дає змогу вирішувати завдання у навчанні іноземних мов.

В останні роки в процесі вивчення студентами іноземних мов викладачі використовують інтенсивні методики.

Державний освітній стандарт професійної освіти ставить такі вимоги до мінімуму змісту дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням»:

1) основи спілкування іноземною мовою: фонетика, лексика, фразеологія, граматики;

2) основи ділової мови за фахом;

3) професійна лексика;

4) фразеологічні звороти і терміни;

5) техніка перекладу (зі словником) професійно-орієнтованих текстів;

6) професійне спілкування.

Поняття іншомовної компетентності фахівців пов'язують з комунікативними мовними компетенціями і відзначають наявність у даному феномені мотиваційних, морально-етичних та інших компонентів, спрямованих на творчість, дію, результат (Прадівлянний, 2006, с. 343).

Формування у студентів умінь і навичок іншомовного спілкування передбачає досягнення ними такого рівня комунікативної компетенції, який би був достатнім для здійснення спілкування у певних комунікативних сферах, тобто формування здатності та готовності спілкуватися в чотирьох його видах:

аудіювання, читання, говоріння, письмо. Для досягнення цієї мети викладачам допоможе застосування ефективних інтерактивних методів викладання.

Отже, перехід від догматичного, статистичного до нормативного, розвиваючого навчання надає викладачеві гнучкості та можливості творчої складової у процесі викладання предмету (Коваленко, 2003, с. 20-21).

Для швидкого засвоєння великої кількості нового матеріалу слід перейти від традиційного методу активного навчання іноземної мови до комунікативного з використанням інтерактивних методів навчання та інноваційних технологій на заняттях іноземної мови. Це – методи, що стимулюють студентів до творчої, продуктивної праці, викликають прагнення до активних дій, спілкування і висловлювання власних думок англійською мовою. Інтерактивність у навчанні можна пояснити як здатність до взаємодії, навчання у режимі бесіди, діалогу, дії, тому доцільно на занятті включати роботу з презентації вивченого матеріалу, розігрування діалогів, історій та сенок. Отже, інтерактивним можна назвати метод, в якому той, хто навчається, є учасником, а не лише слухачем чи спостерігачем. Інтерактивні методи ділять на дві групи: перша-це та, де однією із сторін виступає викладач, а в другій спілкування відбувається між студентами. Щодо першої групи, то тут викладач може застосовувати бесіди, дискусії, проблемні лекції, семінари-обговорення, семінари "питання – відповідь", дискусії із провокаційними запитаннями, консультації. До другої групи належать бесіди, дискусії, круглі столи, "мозковий штурм", групове вирішення конкретних ситуацій, ділові, рольові та дидактичні ігри, проектні презентації, інтернет-пошук фахової інформації, парні інтерв'ю, обмін думками тощо. На етапі актуалізації опорних знань можна використовувати такі методи, як: "ланцюжок", "пінгпонг" і побудова асоціативного куша, "мозковий штурм", "так-ні", використання сигнальних карток. Такі методи можна використовувати й при вивченні нового лексичного матеріалу. Оскільки в основі інтерактивних методів навчання лежить спілкування, вони сприяють інтенсифікації та оптимізації навчального процесу, під час якого студенти мають змогу:

- 1) аналізувати навчальну інформацію та творчо підходити до засвоєння навчального матеріалу;
- 2) моделювати власний соціальний досвід через включення в різні життєві ситуації;
- 3) формувати власну думку, правильно її висловлювати, доводити власну точку зору, аргументувати й дискутувати;
- 4) розвивати навички творчої та проектної діяльності, самостійної роботи.

Таким чином, комунікативний підхід до вивчення іноземної мови дає можливість студентам повною мірою реалізувати уміння та навички для успішного вирішення різних теоретичних та практичних завдань професійного спрямування.

Висновки. Оволодіння студентами знаннями, уміннями та навичками іншомовного професійного спілкування є необхідною умовою їх успішної професійної діяльності в сучасних умовах. Використання активних методів у навчальному процесі сприяють мотивації студентів до навчальної діяльності й посилення їхнього інтересу до оволодіння іноземними мовами, а також розвивають іншомовне усне та писемне мовлення й формують у майбутніх фахівців поведінкових спеціальностей вміння формулювати, обґрунтовувати й висловлювати власну точку зору іноземною мовою.

Зазначимо, що незалежно від того, який саме підхід використовують викладачі, вони спрямовують свою діяльність на формування у студентів належного рівня готовності до професійного спілкування іноземною мовою, тобто формують у студентів іншомовну комунікативну компетентність.

Отже, вивчення іноземних мов у вищій школі має спрямовуватися на оволодіння студентами навичками професійноорієнтованого спілкування, сприяти комплексному розвитку їх іншомовної комунікативної компетентності та підвищенню рівня загальнопрофесійної підготовки. Студенти повинні володіти теоретичними знаннями й уміннями спілкування у сфері своєї спеціальності, тому вивчення іноземної мови має відбуватись у безпосередньому зв'язку із майбутньою професією.

Формування іншомовної компетентності студентів поведінкових спеціальностей, зокрема спеціальності міжнародні відносини та політологія вимагає в першу чергу від викладачів високого рівня фахових знань та загальної ерудиції, постійного підвищення кваліфікації, залучення нових підходів до викладання іноземної мови в рамках адаптації української системи освіти до Болонського процесу.

Подальші дослідження. Перспективи подальших наукових пошуків убачаємо в розробці спеціальних методик для формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх фахівців поведінкових спеціальностей, аналізі методів активного навчання у процесі іншомовного професійного навчання студентів спеціальностей Міжнародні відносини і Політологія а також вивчення можливостей використання сучасних інноваційних технологій навчання з метою формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх фахівців поведінкових спеціальностей.

References:

1. Antonuk N. M. Vivicenna inozemnih mov v konteksti gumanisticnoi osviti / N. M. Antonuk, O. U. Titarenko, Ī. V. Gorohova. // *Visnik Akademii advokaturi Ukraini.* – 2009. – №1. – S. 228–233.
2. Davidenko U.E. Viktoristanna informacijno-komunikativnih tehnologij dla movnoi osviti. / U.E. Davidenko// *Inozemni movi.* – 2005. – № 3 – S. 40-41.
3. Kovalenko O. Konceptualni zmini u vikladannii inozemnih mov u konteksti transformacij insomovnoi osviti / O. Kovalenko// *Inozemni movi v navchalnih zakladah.* – № 2 (4). – 2003. – 192 s.
4. Kuzminskij A.I., Omelanenko V.L. *Pedagogika: Pidrucnik.* – K.: Znanna-Pres, 2008. – 447s.
5. Nestorenko O.A. Internet u navcanni citanna ĩspanskou movou ak drugou inozemnou. / O.A. Nestorenko // *Inozemni movi.* – 2006. – № 3 – S. 39-43.
6. Nikolaeva S.Ū. *Metodika vikladanna inozemnih mov u serednih navcalih zakladah. Pidrucnik.* — 2-ge vid., vipr. i pererob. — K.: Lenvit, 2002. — 328 s.
7. Ogurcova O.L. Navcanna dilovoi anglijskoi movi z vikoristannam Internet-resursiv. / O.L. Ogurcova // *Inozemni movi.* – 2006. – № 4 – S. 26-29.
8. Pradivlannij M. G. *Vikladanna fahovo spramovanoi inozemnoi movi na osnovi kompetentnisnogo pidhodu / M. G. Pradivlannij // Gumanizm ta osvita: zb. materialiv VIII miznarodnoi naukovoprakt. konf. (m. Vinnica, 19-21 veresna 2006 r.) – Vinnica: UNĪVERSUM-Vinnica, 2006. – S. 341-344.*
9. *Programa z anglijskoi movi dla profesijnogo spilkuвання / [kol. avtoriv G.E.Bakaeva, O.A.Borisenko, I.I.Zueenok, V.O. Ivaniseva ta ĩn.] - K.: Lenvit, 2005. – 11s.*
10. Arova O.B. *Multimedijni zasobi navcanna inozemnih mov. / O.B. Arova // Miznarodnij forum Movna osvita: slah do evro ĩntegracii. K.: Lenvit, 2005. – S. 224-225.*